

POSTANOWIENIE

Dnia 27 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 27 listopada 2024 r.,
sprawy **B. G.**
skazanego z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k.,
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie
z dnia 28 czerwca 2024 r., sygn. akt II Ka 191/24,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Bochni
z dnia 7 marca 2024 r., sygn. akt II K 242/23,

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. zwolnić skazanego od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 7 marca 2024 r., sygn. akt II K 242/23, Sąd Rejonowy w Bochni uznał B. G. za winnego tego, że w dniu 29 marca 2023 r. w B woj. [...], poprzez powalenie na podłoże, a następnie chwycenie oburącz za ramiona i uderzenie plecami oraz głową M. T. o asfaltowe podłoże, spowodował u pokrzywdzonej obrażenia ciała w postaci stłuczenia głowy i kręgosłupa szyjnego, oraz wstrząśnienia mózgu, co skutkowało naruszeniem czynności narządów jej

ciała na okres trwający dłużej niż 7 dni, przy czym czynu tego dopuścił się publicznie i bez powodu okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, tj. przestępstwa z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art 57 a § 1 k.k. i za to na mocy art. 157 § 1 k.k. w brzmieniu przepisów obowiązujących przed dniem 1 października 2023 r. przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. wymierzył mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Na mocy art. 46 § 1 k.k. Sąd orzekł wobec oskarżonego obowiązek zadośćuczynienia za doznaną krzywdę poprzez zapłatę na rzecz M. T. kwoty 3.000 zł.

Obrońca oskarżonego wyrok Sądu Rejonowego zaskarżył w całości i zarzucił, „na podstawie art. 438 pkt 1a k.p.k. obrazę przepisów prawa materialnego w innym zakresie niż kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu, a to poprzez:

- 1) nie zastosowanie art. 73 w zw. z art. 72 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 z późn. zm.) w sytuacji, gdy oskarżonemu zarzucono popełnienie czynu pozostającego w związku z używaniem środków odurzających, a mimo to sąd nie zawiesił postępowania a następnie nie umorzył warunkowo postępowania;
- 2) nie zastosowanie art. 37a § 1 k.k. polegające na wymierzeniu oskarżonemu bezwzględnej kary 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności bez skorzystania z możliwości wymierzenia mu kary ograniczenia wolności albo grzywny;
- 3) nie zastosowanie art. 69 § 4 k.k. polegające na wymierzeniu oskarżonemu bezwzględnej kary 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności bez skorzystania z możliwości wymierzenia mu kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania mimo, że w sprawie zachodziły szczególne okoliczności uzasadniające warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności”.

W następstwie tych zarzutów skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku polegającą na:

- 1) warunkowym umorzeniu postępowania,
 - na okres 3 lat próby ,
 - z oddaniem oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora,

- zobowiązaniu oskarżonego do powstrzymania się w okresie próby od używania środków odurzających i nadużywania alkoholu,
- zobowiązaniu oskarżonego do poddania się terapii uzależnień, ewentualnie na:
2) wymierzeniu oskarżonemu kary 8 miesięcy ograniczenia wolności polegającej na potrącaniu 15% wynagrodzenia za pracę w stosunku miesięcznym na cel społeczny wskazany przez sąd lub grzywny w wysokości 120 stawek dziennych przyjmując, że jedna stawka dzienna równa jest kwocie 20 zł,
ewentualnie na wymierzeniu oskarżonemu kary 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lata próby.

Po rozpoznaniu wniesionej apelacji, Sąd Okręgowy w Tarnowie wyrokiem z dnia 28 czerwca 2024 r., sygn. akt II Ka 191/24, utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie.

Kasację na korzyść skazanego wniósł obrońca, który zaskarżając wyrok Sądu odwoławczego w całości, na podstawie art. 523 § 1 i art. 526 § 1 k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi zarzucił „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego, a to nie zastosowanie art. 73 w zw. z art. 72 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 z późn. zm.) w sytuacji, gdy skazanemu zarzucono popełnienie czynu pozostającego w związku z używaniem środków odurzających i *ratio legis* nakazywało zastosowanie tych przepisów w tej konkretnej sprawie, a mimo to sąd nie zawiesił postępowania a następnie nie umorzył warunkowo postępowania.” W związku z tym obrońca wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie oraz utrzymanego nim w mocy wyroku Sądu Rejonowego w Bochni i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu pierwszoinstancyjnym.

Odpowiadając pisemnie na kasację, prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesiona przez obrońcę skazanego kasacja jest oczywiście bezzasadna w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k.

Mimo, iż instytucja kasacji w obecnym kształcie funkcjonuje w porządku prawnym od lat, konieczne jest poczynienie kilku uwag natury ogólnej. Po pierwsze,

kasacja może być wniesiona od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie. Po drugie, zarzuty kasacyjne nie mogą wprost kwestionować ustaleń faktycznych, bowiem kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa (czy to materialnego, czy procesowego), jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia (art. 523 § 1 k.p.k.). Po trzecie, co do zasady, winna być skierowana przeciwko orzeczeniu sądu odwoławczego, a postępowanie kasacyjne nie jest postępowaniem, którego celem jest powtórna kontrola odwoławcza, dlatego też w toku tego postępowania z założenia nie dokonuje się kontroli poprawności oceny poszczególnych dowodów, nie weryfikuje zasadności ustaleń faktycznych i nie bada współmierności orzeczonej kary.

Poczynienie powyższych uwag było konieczne zważywszy na treść stawianego w kasacji zarzutu, który jest powtórzeniem pierwszego zarzutu apelacyjnego. Analizując motywacyjną część wyroku Sądu odwoławczego stwierdzić należy, iż Sąd ten odniósł się do niego na k – 5 uzasadnienia, stwierdzając, iż Sąd Rejonowy nie dopuścił się obrazy prawa materialnego poprzez zaniechanie: zastosowanie art. 73 w zw. z art. 72 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 z późn. zm.), zawieszenie postępowania, a następnie jego umorzenie, w związku z treścią obu przepisów, skoro Sąd „mógł” zastosować obie instytucje, ale nie był do tego zobligowany.

W ocenie Sądu Najwyższego Sąd Okręgowy, wbrew twierdzeniom obrońcy, dokonał trafnej kontroli odwoławczej, nie naruszając reguł odnoszących się do uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego, czyniąc tym samym zadość wymaganiom określonym w art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. Wprawdzie obrońca zastrzega w kasacji, iż „nie kwestionuje ustaleń faktycznych, mając na uwadze, iż obraza prawa materialnego polega na wadliwym jego niezastosowaniu w orzeczeniu opartym na trafnych i niekwestionowanych ustaleniach faktycznych”, jednak przeczy temu jej treść.

Przypomnieć należy, że obraza prawa materialnego może polegać na błędnej wykładni zastosowanego przepisu, zastosowaniu nieodpowiedniego przepisu, a także na niezastosowaniu określonego przepisu w sytuacji, gdy jego zastosowanie

jest obowiązkowe. Oznacza to, że jeżeli ustawa dopuszcza jedynie możliwość zastosowania określonego przepisu, zaniechanie jego zastosowania nie stanowi obrazy prawa materialnego, może natomiast stanowić podstawę ewentualnych zarzutów błędu w ustaleniach faktycznych bądź rażącej niewspółmierności kary, które nie mogą jednak stanowić podstawy kasacji (art. 523 § 1 k.p.k.). Przywoływany przez skarżącego przepis art. 72 § 1 w zw. z art. 73 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii przewiduje, że przy spełnieniu określonych w nim warunków sąd do chwili zamknięcia przewodu sądowego może (podkreślenie SN) zawiesić postępowanie do czasu zakończenia leczenia, a następnie postąpić w sposób przewidziany w ust. 2 i 4 art. 72 wskazanej ustawy. Użycie przez ustawodawcę wyrażenia „może” wyklucza trafność stanowiska skarżącego, że zaniechanie zastosowania przez sąd omawianej instytucji stanowi obrazę prawa materialnego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 grudnia 2008 r., II KK 307/08).

Mając powyższe na uwadze, kasację obrońcy skazanego B. G. uznać należało za oczywiście bezzasadną i oddalić na posiedzeniu w trybie przepisu art. 535 § 3 k.p.k.

[J.J.]

[ał]